

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

خلاصه درس چهاردهم:

اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است. - راه گسترش هر فرهنگ، شناختن، پذیرفتن و عمل کردن به آن است. هر چه حاملان و عاملان یک فرهنگ و معانی آن بیشتر باشند، آن فرهنگ بسط بیشتری می یابد.

باتولد اولین فرزند، مودت و رحمت میان اعضای خانواده بیشتر می شود و رحمت میان زن و شوهر به رابطه والدین و فرزندان تسری می یابد و باتولد فرزندان بعدی و بزرگ تر شدن خانواده، این معانی و ارزش ها گسترده تری می شود.

کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی به منزله محدود شدن گستره ی آن است که می تواند زمینه ساز بسط و تسلط جهان های اجتماعی دیگر باشد.

هدف اسلام تاسیس جهان توحیدی و گسترش آن است. لازمه تحقق این هدف داشتن جمعیت مناسب است. پیامبر (ص) روز محشر به کثرت پیروان خود مباحثات می کند.

جوامع غربی به علل (افزایش سن ازدواج، افزایش بی ثباتی، فروپاشی خانواده، طلاق، رفاه زدگی، عافیت طلبی، مصرف گرایی، هزینه پنداشتن فرزندان) با کاهش جمعیت و پیری جمعیت روبه روهستند.

تدابیر و راه حل هایی که در راستای افزایش یا کاهش جمعیت است راسیاست های جمعیتی می گویند. (۲ بارسیاست های کاهش جمعیت داشته ایم. از سال ۴۵ تا سال انقلاب. از سال ۶۸ تا سال ۹۰)

کنش اقتصادی: فعالیت های روزمره برای تهیه ضروریات مادی و معیشتی .

نهاد اقتصاد: مجموعه کنش ها و روابطی که حول تولید و مصرف کالا و توزیع درآمد و ثروت است.

هویت اقتصادی: ویژگی های اقتصادی که جامعه را از سایر جوامع متمایز می کند. (تورم، بیکاری، وابستگی به نفت، توزیع نابرابر امکانات، تجمل گرایی، غلبه فرهنگ مصرفی و... دولت بزرگی که می کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت و نه رواج کسب و کار افزایش دهد و.. رفاه ناپایدار... تحریم ها

هجوم اقتصادی به ایران: دردوره های قاجار، پهلوی و امروز - اقتصاد روزنه ورود استعمار و نابودی هویت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جوامع است. - ابزاری برای هویت زدایی و غارت است.

جهان غرب، هویت خود را بر اساس اقتصاد شکل می دهد و سرمایه داری عامل اصلی هویت یابی افراد و جوامع غربی است.

شیوه های اقتصادی غیر سرمایه اری را در سراسر جهان نابود می کند. - پاشنه آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می دانند.

راه نجات اقتصاد ایران و احیای هویت آن: اجرای قانون اساسی و سیاست های مقاومتی است.

اقتصاد مقاومتی: الگویی از اقتصاد پیشرفته و مستقل و مستحکم است که با تعالیم اسلام با اتکا به ظرفیت های مردمی و دولتی، روحیه جهادی و خلاقیت، ریسک پذیری، امید، همبستگی، حضور فعال در تعاملات جهانی

امنیت و رفاه توأم با عدالت و الگویی برای جهان اسلام و بشریت

سوالات درس چهاردهم:

۱- ویژگی های جمعیتی را نام ببرید: تعداد جمعیت، جوانی یا پیری جمعیت، میزان شهرنشینی یا جمعیت روستایی، میزان

اشتغال، میزان بیکاری، رشد جمعیت، میزان مهاجرت به داخل یا خارج، بار تکفل و...

- ۲- چرا جمعیت یکی از ویژگی های هویت ملی است؟ چون با افزایش تعداد جمعیت یک جامعه، میزان هویت اجتماعی آن جامعه افزایش می یابد و با افزایش هویت اجتماعی در واقع هویت فرهنگی گستره بیشتری خواهد داشت. (البته این پیش فرض در صورتی صحیح است که جامعه دچار تزلزل و تعارض و بحران فرهنگی نباشد).
- ۳- چه رابطه ای میان جمعیت و هویت جوامع وجود دارد؟ هر چه تعداد جمعیت یک جامعه بیشتر باشد انتشار دهندگان (گسترش دهندگان) فرهنگ آن جامعه بیشتر خواهد بود. زیرا اعضای جهان اجتماعی، حامل و عامل یک فرهنگ و معانی آن هستند.
- ۴- اولین شرط بقای هر جامعه چیست؟ جمعیت جامعه
- ۵- جمعیت هر جامعه، بر ثروت، امنیت، قدرت و منزلت آن در میان سایر جوامع چه تاثیری دارد؟ جمعیت یک جامعه می تواند بر میزان ثروت، امنیت، قدرت و منزلت آن تاثیر مثبت و یا منفی داشته باشد. در صورتی که میزان جمعیت یک جامعه متناسب با امکانات آن و رشد متعادل باشد و انسجام و هماهنگی اجتماعی در حد مناسبی باشد افزایش جمعیت به افزایش شاخص های فوق می انجامد و در غیر این صورت افزایش جمعیت موجب کاهش شاخص های اقتصادی، سیاسی و اجتماعی خواهد شد.
- ۶- جوامع مختلف برای تامین جمعیت مطلوب خود، چه می کنند؟ به سیاست های جمعیتی روی می آورند.
- ۷- جامعه کنونی ایران از نظر جمعیت در چه وضعیتی قرار دارد؟ طبق سرشماری سال ۹۵ رشد جمعیت ایران ۱/۲ درصد است که از نظر برخی جمعیت شناسان، جمعیتی است که روبه پیری می رود. (البته برخی از جمعیت شناسان)
- ۸- عینی ترین ابعاد هویت یک جامعه چیست؟ جمعیت و اقتصاد آن جامعه
- ۹- راه گسترش و بسط هر فرهنگ در یک جامعه چیست؟ شناختن، اندیشیدن، پذیرفتن و عمل کردن به آرمان ها، ارزش ها و عقاید آن فرهنگ با حاملان و عاملان بیشتر (جمعیت بیشتر)
- ۱۰- افزایش جمعیت در خانواده چه تاثیری در مودت و رحمت میان اعضای خانواده دارد؟ با ازدواج و تشکیل خانواده، مودت و رحمت میان زن و مرد ایجاد می شود. با تولد اولین فرزند، مودت و رحمت میان اعضای خانواده بیشتر می شود و رحمت و مودتی که میان زن و شوهر وجود دارد، به رابطه ی فرزند و والدین تسری می یابد. با تولد فرزندان بعدی و بزرگ تر شدن خانواده، این معانی و ارزش ها گسترده تر می شود.
- ۱۱- نظام خویشاوندی چگونه شکل می گیرد؟ با گسترش خانواده ها و ایجاد نسبت هایی چون پدر بزرگ، خاله، دایی، عمه، دختر عمو، پسر دایی و... نظام خویشاوندی شکل می گیرد.
- ۱۲- کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی چه تاثیرات هویتی دارد؟ کاهش جمعیت یک جهان اجتماعی نیز به منطقی محدود شدن گستره آن است که می تواند زمینه ساز بسط و تسلط جهان های اجتماعی دیگر باشد.
- ۱۳- هدف جهان اسلام چیست و چه رابطه ای با جمعیت جهان اسلام دارد؟ هدف اسلام تاسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است. لازمه تحقق این هدف داشتن جمعیت مناسب است. از این رو پیامبر اسلام روز محشر به کثرت پیروان خود مباحثات می کند.

۱۴- در چه صورتی جهت گسترش جهان اجتماعی توحیدی، افزایش جمعیت ضروری است؟ در صورتی که اول اینکه: فرهنگ و معنایی که با افزایش جمعیت، بسط می یابد، فرهنگ حق باشد، نه فرهنگ باطل. دوم اینکه: افراد و اعضای این فرهنگ نیز حاملان و عاملان معانی حق باشند.

۱۵- چرا امروزه جوامع غربی با مسئله کاهش جمعیت و پیری جمعیت روبه روهستند؟ به علت هایی مانند: بالا رفتن سن ازدواج، افزایش بی ثباتی، فروپاشی خانواده ها و طلاق، رفاه زدگی، عافیت طلبی و مصرف گرایی و به دنبال آن، هزینه پنداشتن فرزندان

۱۶- منظور از سیاست های جمعیتی چیست و مسولیت آن برعهده کیست؟ مجموعه تدابیر و راه حل هایی که

نهاد سیاست با همراهی و همکاری مردم و با هماهنگی بین سایر نهادها جهت حل مشکلات جمعیت چاره اندیشی می کند.

۱۷- انواع سیاست های جمعیتی را نام ببرید؟ سیاست های جمعیتی افزایش دهنده یا کاهش دهنده جمعیت.

۱۸- ایران در چه دوره هایی سیاست های کاهش جمعیتی را دنبال کرده است؟ ۱- پیش از انقلاب اسلامی که

از سال ۱۳۴۵ تا زمان پیروزی انقلاب طول کشید و طی آن میزان رشد سالانه جمعیت، از حدود ۳/۱٪ به ۲/۷٪ در صد در سال کاهش یافت. ۲- از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۹۰ که رشد جمعیت از ۳/۹٪ به ۱/۳٪ در صد کاهش یافت.

۱۹- مفهوم نسل کشی یا پاک سازی نسلی را توضیح دهید. هرگونه اقدام به نابودی و حذف فیزیکی کل یا بخشی

از جمعیت یک گروه بومی، قومی، مذهبی و... را نسل کشی یا پاک سازی نسلی می گویند که نشانگر ابعاد هویتی جمعیت است.

۲۰- برخی از اصول کلی سیاست های جمعیتی ایران از سال ۱۳۹۳ تا کنون را نام ببرید: تشویق ازدواج و کاهش سن

ازدواج. - حمایت از زوج های جوان. - تشویق سیاست های فرزندآوری. - حذف بودجه هایی که جمعیت را کاهش می

داد. - اختصاص تسهیلات ویژه برای مادران شیرده

۲۱- منظور از کنش های اقتصادی چیست؟ به آن دسته از فعالیت های روزمره که برای تهیه و تولید وسایل ضروری

زندگی و رفع نیازهای مادی و معیشتی خود و دیگران انجام می دهیم، کنش اقتصادی می گویند.

۲۲- نهاد اقتصاد، چیست؟ مجموعه کنش ها، روابط و قواعدی که حول تولید و مصرف کالا و خدمات و توزیع

درآمد و ثروت صورت می گیرد.

۲۳- منظور از هویت اقتصادی یک جامعه چیست؟ ویژگی های اقتصادی که جامعه ما را از سایر جوامع متمایز می

کند.

۲۴- ویژگی های هویت اقتصادی ایران چیست؟ اقتصاد نفتی (وابستگی شدید بوجه به صادرات نفتی)، دولت

بزرگ (تعداد کارکنان دولت و سطح و حجم فعالیت دولتی نسبت به کل اقتصاد بزرگ باشد). عقب ماندگی اقتصادی تاریخی

۲۵- چه عواملی در شکل گیری هویت اقتصادی کنونی ایران دخالت داشته اند؟ کشف نفت و سرمایه های حاصل

از فروش نفت به خارجیان هجوم اقتصادی استعمارگران اقتصادی، وابستگی اقتصادی به نفت، تحریم های اقتصادی

و مالی، جنگ تحمیلی و ...

۲۶- اقتصاد ایران با چه معضلاتی روبه روست؟ تورم، بیکاری، وابستگی به نفت، توزیع نابرابر امکانات، تجمل گرایی، غلبه

فرهنگ مصرف گرایی

۲۷- اقتصاد نفتی (وابستگی اقتصاد به فروش نفت) چه پیامدهایی به دنبال دارد؟ شکل گیری تولید ملی ضعیف

و شکننده، دولت بزرگی به وجود می آید که می کوشد رفاه اقتصادی را به مدد نفت و نه رواج کسب و کار افزایش دهد. حتی هزینه های آموزش و بهداشت را که در بیشتر نقاط دنیا از محل مالیات ها پرداخت می شود، به کمک درآمدهای نفتی تامین می کند.

۲۸- انواع تحریم های اقتصادی بر علیه ایران به چه منظوری اعمال شده اند؟ ایجاد فشار بر جامعه تا اولاً در آمد نفتی

کشور را محدود کنند. ثانیاً از انتقال آن به کشور ممانعت ورزند.

۲۹- تاریخچه هجوم اقتصادی استعمارگران غربی به ایران چگونه است؟ در زمان قاجار با تلاش برای اخذ امتیازات

مختلف مانند رویتر ورژی و... و در دوره پهلوی از طریق تاراج نفت، فروش جنگ افزار و کالاهای مصرفی و صنایع مونتاژ و تخریب بنیادهای تولید ملی و روح خودباوری ملت ایران

۳۰- چرانبست به تهاجم اقتصادی غرب ملت ها واکنش نشان داده اند؟ زیرا اقتصاد، روزنه ورود استعمار و نابودی

هویت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی جوامع به شمار می رود.

۳۱- چرا استعمارگران حضور خود را در دیگر جوامع با هجوم اقتصادی آغاز می کنند؟ چون جهان غرب هویت

خود را بر اساس اقتصاد شکل می دهد و در این جهان، هویت انسان ها و جوامع، بیش از هر چیز به دارایی و توان اقتصادی آنها وابسته است و هیچ مانعی را بر سر راه خود بر نمی تابد و در مسیر گسترش خود، شیوه های اقتصادی غیر سرمایه دارانه را در سراسر جهان نابود می کند.

۳۲- چرا جوامع غربی علیه ایران جنگ اقتصادی تمام عیاری به راه انداخته اند؟ زیرا این

کشورها اقتصاد را اساس همه چیز می پندارند و تمامی شیوه های اقتصادی غیر سرمایه داری را نابود شده می بینند و پاشنه آشیل ایران اسلامی را اقتصاد می دانند.

۳۳- راه نجات اقتصاد ایران و احیای هویت آن چیست؟ اجرای قانون اساسی و سیاست های اقتصاد مقاومتی

۳۴- هویت اقتصادی نوینی که ایران به دنبال آن است چه ویژگی هایی دارد؟ ۱- باور به تعالیم حیات بخش اسلام

۲- اتکاب به ظرفیت های مولد مردمی و دولتی ۳- روحیه جهادی، خلاقیت، نوآوری، ریسک پذیری، امید و همبستگی ۴- حضور فعال و موثر در تعاملات جهانی ۵- برای مردم امنیت، رفاه و پیشرفت توأم با عدالت و برای جهان اسلام و بشریت الگویی ایرانی- اسلامی از رشد و شکوفایی ۶- استقلال اقتصادی و خودکفایی ۷- منع خام فروشی ثروت های طبیعی ۸- حفظ اقتدار و عزت ملی ۹- درون زایی در عین برون گرایی ۱۰- در مقابل انواع مشکلات و موانع مقاوم و پایدار می شود.

۳۵- نمونه هایی از سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی در جمهوری اسلامی را نام ببرید. رفتار اقتصادی بهینه بانگاه

درون زا. حذف هزینه های اضافی. جلوگیری از فساد اقتصادی و...

۳۶- سازوکار مقاوم سازی اقتصاد ایران در برابر موانع داخلی و خارجی پیشرفت کدام است؟ اتکابه خودباوری، افزایش انسجام و سرمایه ی اجتماعی، هماهنگی و پیوستگی دولت و ملت بایکدیگر و...
۳۷- دانش آموزان برای تحقق اقتصاد مقاومتی چه مسئولیتی بر عهده دارند؟ مطالعه و پژوهش، روحیه خودباوری، عمل به ارزش های فرهنگی جامعه و...

مای درس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir